

Rjendsgjerninger, — Rjendsgjerninger ver, som Engellstmanden siger, ere flenne Krabater. See vi nu hen til de nu bestaaende europæiske Forfatninger, saa veed jeg ikke, at den almindelige Valgret er indført i en eneste europæisk Stat, undtagen i nogle faa Schweizer-Cantoner; men der hersker ogsaa en bestandig Uro og Borgerkrig. Det vilde derhos ikke være vanskeligt at anføre Exempler af den nyere Tids Historie paa, hvorledes man netop har benyttet den almindelige Valgret til at undertrykke og bekæmpe Folkefriheden. Jeg skal i den Henseende henpege paa den store Reform, som foregik i England 2 Aar efter Julirevolutionen. Dengang blev det ogsaa bragt paa Bane, at man skulde udvide Valgretten betydeligt, og hvem var det her, der holdt paa den, og paa dette Standpunkt forenede sig med de Radicale? Det var netop Aristokraterne, det var de store Godseiere, og de vidste meget godt, hvad de gjorde; de skaffede sig derved en Mængde Stemmer for deres egne Interesser. Der er Valgere nok i de fleste Grevskaber; men det er i Reglen nogle faa Godseiere, der beherske Valgene. Dmtrent ved samme Tid faae vi det mærkelige Phænomen i Frankrig, at Carlisterne associerede sig med Republikanerne for at faae almindelig Stemmeret indført, fordi de meget vel vidste, at, naar de først opnaaede dette, saa kunde de stole paa at faae den store Masse Ukyndige og Uvidende paa deres Parti. Ja, den seneste Tid har endog et Exempel derpaa, som jeg synes er meget betegnende. Dagen efter at Louis Napoleon havde fuldført sit bekjendte Statscoup, hvad gjorde han da? Han proclamerede almindelig Stemmeret, og strax derpaa lod han sig udnævne til Præsident paa 10 Aar, senere til Keiser. Den meget ærede Udenrigsminister har iøvrigt idag sagt, at i den nyere Tid, saavidt jeg husker i de sidste 10 Aar, have Oprør og Revolutioner netop fundet Sted i Stater, hvor Valgretscensus er indført. Ja, det kan være meget sandt, men da almindelig Valgret ikke har været indført i nogen Stat, saa veed jeg ikke, hvad den ærede Minister med hiin Uttring har villet godtgjøre til Fordeel for den almindelige Valgret. Jeg skal ogsaa tillade mig at berøre en anden Ting, som den ærede

Rigsbogsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har omtalt, en Mand, hvem jeg nøie har fulgt fra hans første politiske Fremtræden, og som jeg ellers gjerne erkjender som Leder. Han har nemlig, hvis jeg ikke feiler, erklæret sig for den Mening, at man maa søge Garantien mod flette Valg ikke i en Valgrets- men i en Valgbarhedscensus. Jeg troer ikke, at dette finder synderlig Medhold enten i de europæiske Forfatninger eller hos bekjendte Politikere. Det forekommer mig, at Sagen i det Hele er meget simpel og lader sig reducere til faa Ord. Jeg veed meget vel, at Garantier, der ere nødvendige overalt, hvor nogen Magt er nedlagt, kunne stufte; men dette berøver dem ikke Characteren af Garantie; og jeg veed da ingen Garantie, man kan opstille saa stærk som den, at, naar Medborgere erklære Nogen værdig til deres Tillid, at han da ogsaa maa være det, eller med andre Ord: man behøver aldeles ingen Garantier med Hensyn til Valgbarheden. Jeg anseer det derfor for et ganske overordentligt Fremskridt i det forelagte Forfatningsudkast, at man netop har holdt fast ved det Princip, at de Garantier, som man behøver, og det ligesaavel opad som nedad i Samfundet, ere at søge ikke i Valgbarheden, men i Valgretten. Iøvrigt maa jeg for mit Vedkommende tilstaae, at det har undret mig, hvorledes man er kommen til det Resultat at sætte en saa høi Census, og jeg har ikke i alle de Uttringer, som her ere fremførte, kunnet finde Noget, som var tilstrækkeligt til at begrunde en saadan Indskrænkning; men paa de enkelte Bestemmelser kan det slet ikke komme an. Hvad det nemlig her gjælder om, er at faae den danske Statsbygning færdig; thi vi have jo ikke Tag over Hovedet; men det er uhyggeligt at boe i et saadant Huus, og vi kunne heller ikke vide, naar et Uveir vil bryde løs.

M. Larsen: Jeg skal udtale mig meget kort om denne Sag, da det kun stæer for at begrunde min Stemmegivning. Da den kongelige Kundgjørelse af 28de Januar 1852 blev given, som bebudede en Heelstatsordning for det danske Monarchie, da gjorde den et meget sorgeligt Indtryk paa mig; men ved nøiere Overveelse